ระบบการจัดการการผลิตในโรงกลึงโลหะ

นายธนรรฐ วิทยสินธนา

ลิขสิทธ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

PRODUCTION MANAGEMENT SYSTEM IN A MACHINE SHOP

Mr.Thanut Vithayasintana

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Engineering

Department of Industrial Engineering

Graduate School

Chulalongkorn University

1996

ISBN 974-633-600-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ระบบการจัดการการผลิตในโรงกลึงโลทะ

โดย

นายธนรรฐ วิทยสินธนา

ภาควิชา

วิศวกรรมอุตสาหการ

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุทัศน์ รัตนเกื้อกังวาน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ การศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

	1 B.	คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
	(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ ถุงสุวรรณ)	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์		
	Jin	ประธานกรรมการ
	(ศาสตราจารย์ ดร.ศิริจันทน์ ทองประเสริฐ)	
	fir 5	อาจารย์ที่ปรึกษา
	(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุทัศน์ รัตนเกื้อกังวาน	)
	(อาจารย์จิรพัฒน์ เภาประเสริฐ)	กรรมการ
	Dr sol	0551078
	(อาจารย์ ดร.สมชาย พัวจินดาเนตร)	กรรมการ

พิมพ์ตับฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธภายในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

ธนรรฐ วิทยสินธนา : ระบบการจัดภารภารผลิตในโรงกลึงใฉทะ (PRODUCTION MANAGEMENT SYSTEM IN A MACHINE SHOP) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.สุทัศน์ รัตนเกือกังวาน, 222 หน้า. ISBN 974-633-600-6

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและวิเคราะท์ปัญหาทางด้านการจัดการการผลิต พร้อมทั้ง พัฒนาทาระบบการจัดการการผลิตที่เหมาะสมสำหรับไรงกลึงใลหะ และสามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับ ไรงงานอื่น ๆ ที่มีลักษณะคล้ำยกัน

การศึกษาวิจัยนี้จะมุ่งเน้นส่วนที่สำคัญ 3 ส่วน คือ การจัดองค์กรและการบริหาร ระบบการ วางแผนการผลัดและระบบเอกสารสำหรับการผลัด เพื่อหาแนวทางการพัฒนา และปรับปรุงระบบการจัด การการผลิต ซึ่งผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยมีดังนี้

การจัดองค์กรและการบริหาร : ได้เสนอผังแสดงไครงสร้างองค์กรใหม่ คำบรรยายลักษณะ งาน และข้อกำหนดคุณสมบัติของพนักงาน พร้อมทั้งสัดส่วนของบุคคลากรที่เหมาะสมในสายการผลิตสำหรับ บัจจุบัน เพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์สัดส่วนของบุคคลากรในอนาคต โดยใช้ทฤษฎีลูกโซ่มาร์คอฟ

ระบบการวางแผนการผลิต แผนการผลิตรวมของผลิตภัณฑ์ทลัก ทั้ง 3 หน่วย สำหรับแผน ระยะปานกลางพร้อมกับแสดงขั้นตอนในการจัดทำโดยละเอียด และการจัดลำดับงานให้แก่เครื่องจักร สำหรับแผนระยะสั้น

ระบบเอกสารสำหรับการผลิด : ผังการไหลของกิจกรรมการดำเนินงานทางค้านการผลิด และ ด้านที่ช่วยสนับสนุนทางการผลิด, รูปแบบเอกสารและรายงานทางการผลิดที่แน่นอน และระบบทางเคินของ เอกสารและรายงานทางการผลิดที่เทมาะสมสำหรับไรงงานตัวอย่าง

ภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหการ	ลายมือชื่อนิสิต
สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการ	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ปีการศึกษา2538	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

พิมพ์ตันจับระบทกัดย่อวิทยานิสนธ์ภายในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

C516429 : MAJOR INDUSTRAIL ENGINEERING KEY WORD: MACHINE SHOP / PRODUCTION MANAGEMENT

THANUT VITHAYASINTANA: PRODUCTION MANAGEMENT SYSTEM IN A MACHINE SHOP. THESIS ADVISOR: ASST.PROF.SUTHAS RATANAKUAKANGWAN, 222 pp. ISBN 974-633-600-6

The objectives of the thesis were to study and analyze the production management problems, and develop to find the production management system for machine shop. This research could serve as working guideling for the other same plants.

This research was emphasized on 3 major parts which comprised of organizing and management, production planning system and documentary system for production to propose suggestion in order to develop and adapt the production management system. The results of this research could be described as follows:

Organizing and Management: Newly organization chart presentation, defined job descriptions and job specifications, as well as the proper ratio of personnel needed on production line at present to suggest the guideline for analyzing the proper ratio of personnel needed in the future trended by Markove chain theory.

Production planning system: Aggregate planning for the main products in 3 divisions for the medium time range which showed the processing in detail. And to set the job scheduling for machines in the short time range.

Documentary system for production: To present the production line and supporting line activity flow, documentary forms, production reports, the documentary flow system and the suitable production report for the factory.

ภาควิชา วิศวเ	ารรมอุตสาหการ	ลายมือชื่อนิสิต
สาขาวิชา	วิศวกรรมอุดสาหการ	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ปีการศึกษา	2538	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

สำหรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยต้องขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงต่อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทัศน์ รัตนเกื้อกังวาน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้ความกรุณาช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาและคำแนะนำ ต่างๆ อย่างใกล้ชิดพร้อมทั้งตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี และต้องขอกราบขอบพระคุณท่านคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ซึ่งประกอบด้วย ท่านศาสตราจารย์ ดร. ศิริจันทร์ ทองประเสริฐ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร สมชาย พัวจินดาเนตร และ อาจารย์จิรพัฒน์ เงาประเสริฐ กรรมการสอบที่ท่านได้กรุณาให้คำแนะนำและตรวจสอบจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีความถูกต้องเรียบร้อยสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ผู้วิจัยต้องขอขอบพระคุณ คุณพัฒนศักย์ ฮุ่นตระกูล และคุณปวีณวรรณ ฮุ่นตระกูล ที่ ให้ความกรุณาและความร่วมมือในทุกๆ ด้าน เพื่อเข้าไปทำการศึกษาและวิจัยในโรงงานตัวอย่างเป็นอย่างดียิ่ง ตลอดจนพนักงานทุกๆ ท่านในโรงงานที่ได้ให้ความร่วมมือและความช่วยเหลือทางด้านข้อมูลและคำแนะนำใน การเก็บรวมรวมข้อมูลต่างๆ

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอระลึกถึงพระคุณของบิดา มารดา ที่ได้ให้กำลังใจและการสนับสนุนด้วยดี ตลอด จนเพื่อนๆ ทุกคนที่คอยให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จลงได้เป็นอย่างดี

> ธนรรฐ วิทยสินธนา 2538.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	 3
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ব
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	
สารบัญภาพ	 ช
บทที่ 1 บทนำ	
บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
บทที่ 3 การศึกษาสภาพทั่วไปและระบบการจัดการการผลิต	31
บทที่ 4 การจัดองค์กรและการบริหาร	 70
บทที่ 5 ระบบการวางแผนการผลิต	 81
บทที่ 6 ระบบเอกสารสำหรับการผลิต	 105
บทที่ 7 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	127
รายการอ้างอิง	 131
ภาคผนวก	
ก. คำบรรยายลักษณะงาน	 134
ข. ข้อกำหนดคุณสมบัติของพนักงาน	 145
ค. จำนวนผลิตภัณฑ์แต่ละประเภทที่ผลิตได้ต่อหน่วยเวลา	 149
ง. โปรแกรมคอมพิวเตอร์และตารางแสดงผลการหาสัดส่วนกำลังคน	 168
จ. ผลการหาอัตตะสหสัมพันธ์และค่าพยากรณ์โดยใช้โปรแกรม SIBYL	 181
ฉ. วัตถุประสงค์ในการใช้และรูปแบบของเอกสารหรือรายงาน	 198
ประวัติผู้เขียน	 222

สารบัญตาราง

(	ุการางที่		หน้า
	3 1	แสดงปริมาณการสั่งซื้อและปริมาณการสั่งผลิตผลิตภัณฑ์จากหน่วยใหญ่ ปี 2538	62
	3.2	แสดงปริมาณการสั่งชื้อและปริมาณการสั่งผลิตผลิตภัณฑ์จากหน่วยกลาง ปี 2538	
	3.3	แสดงปริมาณการสั่งชื้อและปริมาณการสั่งผลิตผลิตภัณฑ์จากหน่วยเล็ก ปี 2538	
	4.1	แสดงการเปลี่ยนแปลงจำนวนพนักงานในช่วงเวลาที่ 1	
	4.2	แสดงความน่าจะเป็นของการเลื่อนตำแหน่ง การลาออก และสัดส่วนของบุคคลากรในช่วงที่ 1	
	4.3	แสดงสัดส่วนหรือร้อยละของพนักงานใหม่ที่รับเข้ามาทดแทน	78
	4.4	แสดงเมตริกซ์ความน่าจะเป็นของการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนกำลังคน	79
	4.5	แสดงสัดส่วนของบุคคลากรในช่วงที่ 1 และช่วงสุดท้าย	80
	5.1	แสดงข้อมูลยอดปริมาณสั่งชื้อของผลิตภัณฑ์จากหน่วยใหญ่ ปี 2537	. 83
	5.2	แสดงข้อมูลยอดปริมาณสั่งชื้อของผลิตภัณฑ์จากหน่วยกลาง ปี 2537	84
	5.3	แสดงข้อมูลยอดปริมาณสั่งชื้อของผลิตภัณฑ์จากหน่วยเล็ก ปี 2537	86
	5.4	แสดงปริมาณการสั่งซื้อผลิตภัณฑ์จากหน่วยใหญ่ (ชิ้น)	88
	5.5	แสดงปริมาณการสั่งชื้อผลิตภัณฑ์จากหน่วยกลาง (ชิ้น)	88
	5.6	แสดงปริมาณการสั่งชื้อผลิตภัณฑ์จากหน่วยเล็ก (ชิ้น)	89
	5.7	แสดงแผนการผลิตรวมสำหรับผลิตภัณฑ์มู่เล่ย์ร่องจากการผลิตของหน่วยใหญ่	94
	5.8	แสดงแผนการผลิตรวมสำหรับผลิตภัณฑ์มู่เล่ย์ร่องจากการผลิตของหน่วยกลาง	95
	5.9	แสดงแผนการผลิตรวมสำหรับผลิตภัณฑ์มู่เล่ย์เครื่องจากการผลิตของหน่วยกลาง	96
	5.10	แสดงแผนการผลิตรวมสำหรับผลิตภัณฑ์มู่เล่ย์ร่องจากการผลิตของหน่วยเล็ก	97
	5.11	แสดงสรุปการวางแผนการผลิตรวมสำหรับผลิตภัณฑ์มู่เล่ย์ร่อง ของหน่วยใหญ่	98
	5.12	แสดงสรุปการวางแผนการผลิตรวมสำหรับผลิตภัณฑ์มู่เล่ย์ร่อง ของหน่วยกลาง	98
	5.13	แสดงสรุปการวางแผนการผลิตรวมสำหรับผลิตภัณฑ์มู่เล่ย์เครื่อง ของหน่วยกลาง	98
	5.14	แสดงสรุปการวางแผนการผลิตรวมสำหรับผลิตภัณฑ์มู่เล่ย์ร่อง ของหน่วยเล็ก	99

สารบัญภาพ

รูปภาพ	ที่	หน้า
2.1	ตัวแบบกระบวนการผลิตอย่างง่าย	14
2.2	แลดงความสัมพันธ์ระหว่างหน้าที่ต่างๆ ในการจัดการการผลิต	15
2.3	แสดงการแบ่งระดับภายในองค์กรทั่วๆ ไป	17
3.1	แลดงแผนผังของโรงงานตัวอย่าง	32
3.2	แสดงระบบงานของฝ่ายขายและฝ่ายการตลาด	34
3.3	ลักษณะของล้อสายพานทั่วๆ ไป	35
3.4	แสดงผลิตภัณฑ์มู่เล่ย์สายพานร่อง	
3.5	แลดงผลิตภัณฑ์มู่เล่ย์สายพานเครื่อง	37
3.6	แสดงผลิตภัณฑ์มู่เล่ย์สายพานแบน	38
3.7	แสดงผลิตภัณฑ์มู่เล่ย์สายพานชั้น	39
3.8	แสดงผลิตภัณฑ์มู่เล่ย์สายพานติดและสายพานร่องมิล	39
3.9	แลดงลักษณะของหัวจับเครื่องกลึง	43
3.10	แสดงลักษณะของเกจวัดแบบแท่งที่มีปลายสอบตัน	43
3.11	แสดงส่วนประกอบที่สำคัญๆ ของเครื่องกลึง	44
3.12	แสดงลักษณะของงานกลึง	46
3.13	แสดงส่วนประกอบที่สำคัญๆ ของเครื่องไส	46
3.14	แสดงลักษณะเครื่องกระทุ้งลิ่มที่ใช้ในโรงงาน	48
3.15	แสดงส่วนประกอบที่สำคัญๆ ของเครื่องเจาะ	49
3.16	แสดงลักษณะเครื่องเจาะแบบหัวเดี่ยวที่ใช้ในโรงงาน	50
3.17	แสดงลักษณะเครื่องเจาะแบบ 3 หัว ที่ใช้ในโรงงาน	51
3.18	แสดงลักษณะเครื่องต๊าปเกลียวที่ใช้ในโรงงาน	52
3.19	แสดงขั้นตอนของการผลิตและการควบคุม	54
3.20	ผังแสดงโครงสร้างองค์กร (เดิม)	56
3.21	ผังแสดงโครงสร้างองค์กรฝายผลิต (โรงกลึง)	59
3.22	แสดงระบบงานของฝ่ายผลิต (โรงกลึง)	66
4.1	ผังแสดงโครงสร้างองค์กร (ปัจจุบัน)	73
4.2	ผังแสดงโครงสร้างองค์กรฝ่ายผลิต (โรงกลึง)	74

สารบัญภาพ (ต่อ)

ฐปภาพที่		หน้า
5.1	แสดงการจัดลำดับงานให้กับเครื่องจักร ของหน่วยเล็ก	104
6.1	การไหลของกิจกรรมการทำงานของฝ่ายขายและฝ่ายการตลาด	108
6.2	การไหลของกิจกรรมการทำงานของฝายผลิต (โรงกลิง)	109
6.3	ระบบทางเดินเอกสารของการเบิกจ่ายสินค้า กรณ็ที่มีสินค้าในคลังสินค้า	116
6.4	ระบบทางเดินเอกสารของการเบิกจ่ายสินค้า กรณีที่ไม่มีสินค้าในคลังสินค้า	
65	ระบบทางเดินเอกสารของรายงานสรุปสินค้าคงคลัง	118
6.6	ระบบทางเดินเอกสารของรายงานตรวจสอบสินค้าก่อนเข้าสต๊อก	118
6.7	ระบบทางเดินเอกสารของรายงานการขายประจำงวด	118
6.8	ระบบทางเดินเอกสารของรายงานการขายประจำงวด (แยกลูกค้า)	119
6.9	ระบบทางเดินเอกสารของรายงานยอดขาย	119
6.10	ระบบทางเดินเอกสารของรายงานการเก็บเงิน	120
6.11	ระบบทางเดินเอกสารของการสั่งผลิต	121
6.12	ระบบทางเดินเอกสารของรายงานสินค้าคงคลัง (วัตถุดิบ)	122
6.13	ระบบทางเดินเอกสารของใบเบิกเครื่องมือและอุปกรณ์กับใบสั่งซื้อสินค้าชั่วคราว	123
6.14	ระบบทางเดินเอกสารของรายงานการสูญเสียปะวจำวัน	124
6.15	ระบบทางเดินเอกสารของรายงานการช่อมบำรุง	124
6.16	ระบบทางเดินเอกสารของรายงานการผลิตประจำวัน	125
6.17	ระบบทางเดินเอกสารของใบส่งของ	125
6.18	ระบบทางเดินเอกสารของรายงานผลผลิตประจำวัน	126